

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 731/2026
18.06.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светланае Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Александра Степановића, Јасмине Васовић и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Врховног суда Немањом Симићевићем, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због два противправна дела која су у закону одређена као кривична дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Марка Томовића, поднетом против правноснажних решења Основног суда у Горњем Милановцу Кв.бр.301/25 од 20.04.2026.године и Вишег суда у Чачку Кж2 бр.28/26 од 05.05.2026.године, у седници већа одржаној дана 18.06.2026.године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Марка Томовића, па се **ПРЕИНАЧАВА** правноснажно решење Основног суда у Горњем Милановцу Кв.бр.301/25 од 20.04.2026.године, тако што Врховни суд, на основу члана 532. став 1. до 3. ЗКП у вези члана 82. став 6. КЗ, **ЗАМЕЊУЈЕ** меру безбедности обавезног психијатријског лечења на слободи која је изречена решењем Основног суда у Горњем Милановцу К.бр.1/24 од 28.05.2025.године према окривљеном АА, из места ..., општина Горњи Милановац, од оца ББ и мајке ВВ, девојачко ..., рођеном дана ...1989.године у ..., БиХ, ЈМБГ ..., држављанину Републике Србије и Швајцарске, писменом, са завршеном средњом школом, без занимања, нежежењеном, без деце, без личне имовине, неосуђиваном, не води се други кривични поступак, мером безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи, јер се окривљени АА није подвргао лечењу на слободи и наведена мера ће се извршити у одговарајућој здравственој установи која је организована за лечење и чување оваквих лица и трајаће докле год постоји потреба за лечењем и чувањем.

Образложење

Решењем Основног суда у Горњем Милановцу Кв.бр.301/25 од 20.04.2026.године одређено је да ће се мера безбедности обавезног психијатријског лечења на слободи, која је изречена према окривљеном АА решењем Основног суда у Горњем Милановцу К.бр.1/24 од 28.05.2025.године, извршити принудно у одговарајућој здравственој или другој специјализованој установи, по правноснажности тог решења, а која мера ће трајати док постоји потреба за лечењем, али не дуже од три

године. Истим решењем је одређено да ће на основу овог решења окривљени бити спроведен у Специјалну болницу за психијатријске болести „Ковин“ у Ковину, ради извршења мере.

Решењем Вишег суда у Чачку Кж2 бр.28/26 од 05.05.2026.године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Марка Томовића, изјављена против решења Основног суда у Горњем Милановцу Кв.бр.301/25 од 20.04.2026.године.

Против наведених правоснажних решења захтев за заштиту законитости је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Марко Томовић, због повреде закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев као основан, укине наведена решења и списе предмета достави на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештавања јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са правноснажним решењима против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Марка Томовића је основан.

Из списка предмета произилази да је решењем Основног суда у Горњем Милановцу К.бр.1/24 од 28.05.2025.године окривљеном АА изречена мера безбедности обавезног психијатријског лечења на слободи, са трајањем док постоји потреба за лечењем, али не дуже од три године. Окривљени је упозорен да уколико се не подвргне лечењу на слободи или га самовољно напусти или и поред лечења наступи опасност да поново учини противправно дело предвиђено у закону као кривично дело, тако да је потребно његово лечење и чување у одговарајућој здравственој установи, суд може изрећи обавезно психијатријско лечење и чување у таквој установи.

Дана 29.12.2025.године конзилијум лекара службе за неурологију и психијатрију Здравственог центра у Горњем Милановцу је Основном суду у Горњем Милановцу доставио извештај број 214630 у ком је предложио разматрање лечења окривљеног АА у установи затвореног типа.

ОЈТ Горњи Милановац је у допису КТР.бр. 64/26 од 16.01.2026. године дало изјаву да је тужилаштво сагласно да се окривљеном АА из места ..., општина Горњи Милановац, мера безбедности обавезног психијатријског лечења на слободи, изречена решењем Основног суда у Горњем Милановцу К.бр. 1/24 од 28.05.2025. године, замени мером безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи. Ово из разлога што из достављеног изјашњења конзилијума лекара ЗЦ „Горњи Милановац“ произилази да се окривљени није одазивао по одлуци суда на извршење мере лечења, већ је он принудно доведен од стране полиције и службе хитне медицинске помоћи. Тужилаштво је у својој изјави цитирало и остале наводе конзилујума лекара ЗЦ „Горњи Милановац“ из акта број 214630 од 26.12.2025. године,

за које је навело да говоре у прилог закључку о оправданости да се окривљеном АА замени начин извршења изречене мере безбедности, тако што ће се мера извршавати у установи затвореног типа.

На рочишту за одређивање мере безбедности обавезног лечења одржаном дана 08.04.2026.године пред Основним судом у Горњем Милановцу у предмету Кв.бр.301/25 саслушан је неуропсихијар — судски психијатар доктор Верољуб Петровић, представник комисије вештака Специјалне болнице за психијатријске болести Ковин и то на околност евентуалног наставка даљег лечења окривљеног у здравственој установи затвореног типа и том приликом навео да је комисија вештака неуропсихијатара након вештачења окривљеног заузела став о неопходности замене мере безбедности обавезног психијатријског лечења на слободи мером безбедности обавезног психијатријског лечења у здравственој установи затвореног типа. С тим у вези, вештак је навео да се окривљени у дужем временском периоду и у континуитету лечио у њиховој установи од хроничног душевног обољења из спектра психозапараноидна схизофренија Ф 20.0, да је тада постигнуто добро побољшање, ремисија наведне болести. На основу изнетог, вештак је дао мишљење да психијатријско лечење и чување окривљеног треба наставити у установи затвореног типа, уз напомену да је окривљени раније лечен у болници „Ковин“.

Одредбом члана 532. став 1. ЗКП је прописано да суд који је судио у првом степену у коме је изречена мера безбедности може по службеној дужности или на предлог здравствене установе у којој се окривљени лечи или је требало да се лечи, изрећи меру безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи, и то окривљеном према коме је изречена мера безбедности обавезног психијатријског лечења на слободи, док је ставом 2. прописано да одлуку из става 1. овог члана суд доноси по узимању изјаве од јавног тужиоца ако установи да се учинилац није подвргао лечењу или га је самовољно напустио или је и поред лечења остао тако опасан за своју околину. Став 3. истог члана прописује да ће пре доношења одлуке суд испитати вештака који је обавио психијатријски преглед окривљеног, а окривљени ће се саслушати ако то његово стање дозвољава, а о рочишту за испитивање вештака суд ће обавестити јавног тужиоца и браниоца.

Одредбом члана 82. став 6. КЗ је прописано да ће ако се учинилац не подвргне лечењу на слободи или га самовољно напусти или и поред лечења наступи опасност да поново учини противправно дело предвиђено у закону као кривично дело, тако да је потребно његово лечење и чување у здравственој установи, суд може изрећи обавезно психијатријско лечење и чување у таквој установи.

По оцени Врховног суда, из списка предмета произилази да се окривљени није добровољно подвргао извршењу мере безбедности обавезног психијатријског лечења на слободи, како му је наложено изреком решења Основног суда у Горњем Милановцу К.бр. 1/24 од 28.05.2025. године, иако је изреком тог решења упозорен да се у случају непоступања по наложеном према њему може одредити мера обавезног психијатријског лечења и чувања у установи затвореног типа, те је било основа да се према окривљеном одреди мера обавезног психијатријског лечења и чувања у установи затвореног типа.

Међутим, по налажењу Врховног суда, основано бранилац окривљеног у поднетом захтеву указује да је побијаним решењима учињена повреда закона из члана

439. тачка 2) ЗКП, с обзиром да је првостепени суд у ставу првом изреке решења одредио да ће се мера безбедности обавезног психијатријског лечења на слободи, изречена правноснажним решењем Основног суда у Горњем Милановцу К.бр. 1/24 од 28.05.2025. године, извршити принудно у одговарајућој здравственој или другој специјализованој установи, и да ће трајати док постоји потреба за лечењем, али не дуже од три године, а потом је у ставу 2. изреке одредио да ће, ради извршења мере, окривљени бити спроведен у Специјалну болницу за психијатријске болести „Ковин“ у Ковину, из чега произилази да је првостепени суд одредио да се мера безбедности обавезног психијатријског лечења на слободи принудно изврши у психијатријској установи затвореног типа, у којој се извршава мера обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи из члана 81. КЗ, а што није предвиђено одредбама Законика о кривичном поступку, већ је одредбом члана 532. ЗКП, на коју се првостепени суд позвао у свом решењу, прописан поступак замене изречене мере безбедности, а не њено принудно извршење, из чега произилази да је првостепеним решењем суд применио закон који се не може применити.

Имајући у виду напред изложено, Врховни суд је усвајајући као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног, утврдио да је решењима Основног суда у Горњем Милановцу Кв.бр.301/25 од 20.04.2026.године и Вишег суда у Чачку Кж2 бр.28/26 од 05.05.2026.године учињена повреда закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, коју је отклонио тако што је преиначио решење Основног суда у Горњем Милановцу Кв.бр.301/25 од 20.04.2026.године и на основу члана 532. став 1. до 3. ЗКП у вези члана 82. став 6. КЗ заменио меру безбедности обавезног психијатријског лечења на слободи која је изречена решењем Основног суда у Горњем Милановцу К.бр.1/24 од 28.05.2025.године према окривљеном АА, мером безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи, јер се окривљени АА није подвргао лечењу на слободи и одредио да ће се наведена мера извршити у одговарајућој здравственој установи која је организована за лечење и чување оваквих лица и трајаће докле год постоји потреба за лечењем и чувањем.

Са изнетих разлога, Врховни суд је на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Немања Симићевић, с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић